
Mat, økologi og folkehelse - over alle grenser?

ARTIKKEL

WESTIN S

Sammendrag

På lang sikt vil det bli nødvendig å skille mellom vanlige handelsvarer på den ene side og biologisk materiale, dyr og mat på den annen når det gjelder frihandel og transport over regions- og landegrensene. Dette er hovedbudskapet i denne kronikken, som tar utgangspunkt i at gamle og nye infeksjonssykdommer kommer til å prege folkehelsen langt mer enn vier vant til, og at mottiltak krever gunstige rammebetingelser også utenfor helsetjenestens virkefelt. Diskusjonen ommat, økologi og smittevern illustrerer hvordan samfunnsmedisin og politikk overlapper hverandre. I dagens debatt om utvidelse av EØS-avtalen bør hensynet til folkehelsen tilsi at det er lite klokt å oppheve det såkalte veterinæregrensevernet. Både politikere og næringsmiddeltilsynets folk tenker i for korte perspektiver med sin tro på stikkprøver hos produsent og forhandler. Erfaringer fra andre land tyder på at smittepresset avhenger mer av mengden av biologisk materiale som utveksles. I frihandelsavtalene under Verdens handelsorganisasjon (WTO) og vår europeiske EØS har økologisk tankegang ikke fått noen synlig plass. Håpet må være at vi ikke får oppleve for alvorlige skadevirkninger før vi erkjenner at vi må begrense smittestoffenes frie formering og ferdsel, i det minste der ulempene ved det ikke er uoverstigelige.

Publisert: 20. september 1998. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. februar 2026.